

WAREN

Hoofdplaats van de onderafdeling Waroppen.

BEVOLKINGSCIJFERS	Papoea's	Europeanen	Aziaten	Totaal
Onderafdeling	10.519	8	51	10.578
Hoofdplaats	836	8	15	859

Waren is een echte voorpost van de beschaving. Het is eerst in 1955 onderafdelingshoofdplaats geworden en is nog niet naar behoren geoutilleerd.

Het was aanvankelijk een droge plaat, omgeven door moerassen, en van tijd tot tijd geheel onder water lopend. Een goed drainage-systeem is echter aangelegd, zodat overstromingen, ook bij zware bandjirs van de Waren-rivier, niet meer voorkomen. Het bestuursemplement is bovendien aanmerkelijk vergroot, doordat een deel van het aangrenzende bos is gekapt, terwijl er locale wegen zijn aangelegd.

Een aantal krotten, die eertijds moesten dienen als woningen, is opgeruimd en vervangen door nieuwe gebouwen, deels in landelijke bouwstijl, t.w. een cementen vloer, gaba-gaba bewanding en atap dakbedekking, deels in meer permanente stijl op betonneten met muren en daken van gegolfd eterniet. De muren in grijze kleur en de daken in rood. Aan nieuwbouw zijn er een viertal woningen bij gekomen t.b.v. bestuur, politie en D.V.G.

In 1956 zal aan nieuwbouw nog worden opgezet een H.P.B.-woning, een ziekenhuis en een centraal kantoorgebouw. Een eigen pasanggrahan-gebouw is pas te verwachten in 1957. Thans worden gouvernements-gasten om de beurt bij

de Europese bewoners ondergebracht.

Het aantal gouvernements-ambtenaren is goed uitgebreid. Naast de controleur, in 1954 nog de enige Europese ingezetene, zijn er nu aanwezig aan Europeanen:

- 1 Europees middelbaar bestuursambtenaar.
- 2 Europese politiekader-gezinnen.
- 1 Europees artsen-gezin en
- 1 opzichter van de residentie-watersstaatsdienst.

Verder zijn er ter plaatse gestationeerd inheems politie-personeel (in 1956 een volwaardig detachement), inheems personeel van de diensten van Binnenlandse Zaken, Financiën en Landbouw en Visserij.

Halfwas bedienden zijn wel te krijgen, maar veel moet men niet van hen verwachten.

Elektrisch licht is er niet; men gebruikt petroleumverlichting, terwijl petroleum ook voor de kokerij wordt aanbevolen.

Water wordt betrokken uit twee heldere bronnen, doch het moet voorzichtigheidshalve gekookt worden. De was moet in huis worden gedaan.

Er is één Chinees winkeltje, dat natuurlijk niet in de Europese behoeften kan voorzien. Men zal dus vrijwel alles

mee moeten brengen of laten komen van elders.

Verse groenten en vruchten zijn regelmatig te krijgen door de bemoeienis van de landbouwvoorlichtingsdienst.

Vers vlees wordt af en toe door de Chinese handelaar geleverd. Verse vis krijgt men in ruime mate van de bevolking, voor wie vis een hoofdbestanddeel der voeding uitmaakt.

Gezondheidszorg.

Met ingang van 1 Maart 1956 is er een arts op Waren geplaatst. Een tandarts kwam er tot dusverre nog niet op tournee.

Aan onderwijs is er alleen een Papoea volksschool; het schoolhoofd is tevens hulpprediker en nam tot dusverre de zielzorg waar, doch in de loop van 1956 zal er een inheems pendita van de Z.N. H.K. worden geplaatst.

Ontspanning vindt men buitenshuis alleen in de visserij; vanwege de legioenen muskieten is de jacht niet aangenaam. Verdere ontspanning zal men binnenshuis moeten zoeken. De radio-ontvangst is goed, men zal echter een batterijtoestel moeten hebben.

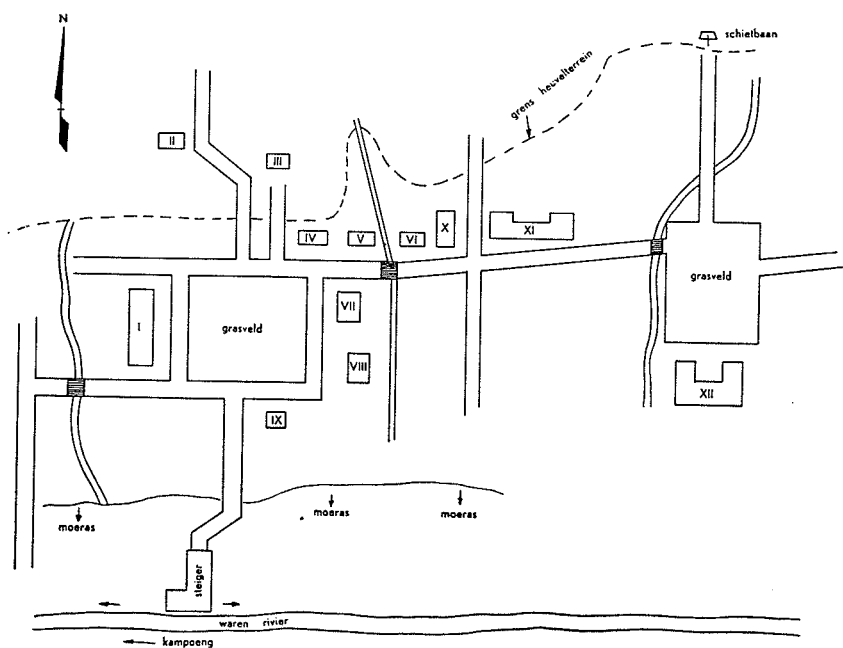
Locaal transport: een fiets is wel te gebruiken. Dienstreizen worden zoveel mogelijk gemaakt per dubbelschroef Holland-Launch „Heemskerck”, welk schip te Waren is gestationeerd.

Verbindingen: Er is een regelmatige coaster-verbinding met Seroei, Biak en Manokwari (mede uiteraard de tussensliggende plaatsjes).

Het is wel de bedoeling dat Waren regelmatig wordt bevolgen in het tertiaire net. Een tijdlang is dit het geval geweest, doch er kwam stagnatie doordat de Beavers elders nodig waren.

In beginsel is er een dagelijkse radio-telefonieverbinding met Biak

Lossing van verhuisboedel: Alleen niet te grote stukken, en niet zwaarder dan 500 kg, kunnen te Waren worden gelost.

1. kazerne
2. H.P.B. woning (1956)
3. personeelwoning
4. personeelwoning A.P.
5. personeelwoning
6. voorlopige artsenwoning
7. woning H.B.A.
8. personeelwoning A.P.
9. H.B.A.-kantoor
10. verplegersbarak (1956)
11. ziekenhuis (1956)
12. centraal kantoorgebouw (1956)